

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Щербата Н.М.

foi+request-69334-

42e06daa@dostup.pravda.com.ua

Щодо результатів розгляду запиту

Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України розглянув Ваш запит на отримання публічної інформації від 26.05.2020, який надійшов від Секретаріату Кабінету Міністрів України, та повідомляє.

Відповідно до пункту 8 частини першої статті 3 Закону України «Про виконавче провадження» примусовому виконанню підлягають рішення Європейського суду з прав людини з урахуванням особливостей, передбачених Законом України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини", а також рішень інших міжнародних юрисдикційних органів у випадках, передбачених міжнародним договором України.

Частиною другою статті 2 Закону України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини" визначено, що порядок виконання Рішення визначається цим Законом, Законом України "Про виконавче провадження", іншими нормативно-правовими актами з урахуванням особливостей, що передбачені цим Законом.

У відповідності до частин першої, другої статті 8 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» виплата стягувачеві відшкодування має бути здійснена у тримісячний строк з моменту набуття Рішенням статусу остаточного або у строк, передбачений у Рішенні. У разі порушення строку, зазначеного в частині першій цієї статті, на суму відшкодування нараховується пеня відповідно до рішення.

Резолютивною частиною рішень Європейського суду з прав людини передбачено, що із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

Зазначаємо, що дані про розмір граничної позичкової ставки Європейського центрального банку за конкретні періоди оприлюднені на сайті Європейського

UB

Міністерство юстиції України
№5540/209-6-20/20.4.2 від 09.06.2020
Кисельов М.Є. (Директор Департаменту
) 09.06.2020 17:59

центрального банку: <https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html>, та є в загальному доступі.

Водночас, Секретаріатом Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини повідомлено, що проблема невиконання або тривалого виконання рішень національних судів, пов'язаного із заборгованістю держави за такими рішеннями, була ідентифікована Європейським судом з прав людини (далі – Європейський суд) у багатьох його рішеннях з 1997 року, коли Україна підписала та ратифікувала Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція). Зокрема, 15.10.2009 Європейський суд ухвалив «пілотне» рішення у справі *«Юрій Миколайович Іванов проти України»* (заява № 40450/04, рішення набуло статусу остаточного 15.01.2010), у якому констатував, що проблема невиконання рішень національних судів в Україні носить системний характер.

12.10.2017 Європейський суд ухвалив безпрецедентне рішення у справі *«Бурмич та інші проти України»*, яким вилучив із реєстру справ 12 148 заяв, які стосуються системної проблеми невиконання рішень національних судів в Україні, та передав їх Комітету міністрів Ради Європи (далі – КМ РЄ), який здійснюватиме подальший нагляд за їх виконанням в контексті вжиття заходів загального характеру.

Відповідно до резолютивної частини вказаного рішення Європейського суду 12 148 справ розглядатимуться в рамках зобов'язань, які Європейський суд визначив для України ще у пілотному рішенні у справі *«Юрій Миколайович Іванов проти України»*. Згідно з пунктом 204 згаданого рішення Європейського суду *«...недоліки, на які скаржаться заявники у цих заявах, мають бути усунуті шляхом вжиття заходів загального характеру в рамках виконання пілотного рішення у справі Іванов, у тому числі й наданням належного та достатнього відшкодування шкоди, завданої порушенням Конвенції, встановленим зазначеним рішенням (див. пункти 154, 201 – 203 та п'ятий пункт резолютивної частини рішення у справі Іванов (Ivanov)), які мають здійснюватись під наглядом Комітету міністрів. Таким чином, враховуючи різні процеси, задіяні з цією метою, Суд також доходить висновку, що повага до прав людини у розумінні пункту 1 статті 37 in fine не вимагає подальшого розгляду цих заяв для ухвалення рішення щодо індивідуального відшкодування»*.

Україна вже не перший рік намагається вирішити цю проблему. Так, з метою розроблення ефективного механізму виконання рішення Великої палати Європейського суду у справі *«Бурмич та інші проти України»* Міністерство юстиції України разом з іншими державними органами влади та КМ РЄ працює над вирішенням проблеми тривалого невиконання рішень національних судів.

09.08.2017 Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 591 «Про утворення міжвідомчої робочої групи з вирішення проблемних питань, пов'язаних із виникненням заборгованості держави за рішеннями судів» (щодо групи справ *«Юрій Миколайович Іванов проти України»* та *«Жовнер проти України»*).

19.04.2018 під час чергового засідання міжвідомчої робочої групи Міністерством юстиції України було представлено проект Закону України, який

передбачав вдосконалення механізму погашення заборгованості держави за рішеннями судів та запобігання їй виникненню.

Зокрема, законопроектом було передбачено встановлення компенсації за тривале невиконання рішення національного суду у розмірі 10% від присудженої суми, але не більше розміру однієї мінімальної заробітної плати, встановленої на день виплати.

27.06.2018 проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо подолання проблеми заборгованості держави за рішеннями судів (№ 8533) було внесено до Верховної Ради України.

Однак, у зв'язку з початком роботи Верховної Ради України нового (дев'ятого) скликання та відповідно до вимог частини першої статті 95 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» законопроекти, не прийняті Верховною Радою попереднього скликання в першому читанні за основу, вважаються знятими з розгляду і не розглядаються Верховною Радою нового скликання. Відтак, проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо подолання проблеми заборгованості держави за рішеннями судів» за № 8533 знято з розгляду.

Додатково інформуємо, що відповідно до статті 23 Закону України «Про доступ до публічної інформації» рішення, дії чи бездіяльність розпорядників інформації можуть бути оскаржені до керівника розпорядника, вищого органу або до суду. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників інформації до суду здійснюється відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України.

**Директор Департаменту
державної виконавчої служби**

Максим КИСЕЛЬОВ